

Talousoennusteen arviointia

Ennustelukuja korjataan ylöspäin

LISÄTIETOJA

Ennustepäällikkö Ilkka Kiema
(09) 2535 7304
ilkka.kiema@labour.fi

www.labour.fi

Palkansaajien tutkimuslaitoksen huhtikuuisessa talousoennusteesta Suomen bruttokansantuotteen arvioitiin kasvavan kuluvana vuonna 1,9 prosenttia ja ensi vuonna 1,7 prosenttia. Ennuste tuntuu jo nyt – kaksi kuukautta ilmestymisensä jälkeen – liian pessimistiseltä. Suomen bkt kasvoi kuluvan vuoden ensimmäisellä neljänneksellä verrattuna vuotta aiempaan, vastaavaan neljännekseen 2,7 prosenttia. Maamme talouskasvu on näin ollut paljon nopeampaa kuin euroalueen ja myös koko Euroopan unionin keskimääräinen talouskasvu.

Odottamattoman suuri bkt:n kasvu selittyi 8,8 prosenttia kasvaneella viennillä ja 9,1 prosenttia kasvaneilla investoinneilla. Nyt toteutunut suhdannekäänne näkyi myös viime vuonna investointien kasvuna, mutta kuluvana vuonna investoinnit ovat olleet entistä suuremmalta osin muitakin kuin rakennusinvestointeja. Kone- ja laiteinvestoinnit kasvoivat ensimmäisellä vuosineljänneksellä edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen verrattuna peräti 24,2 prosenttia.

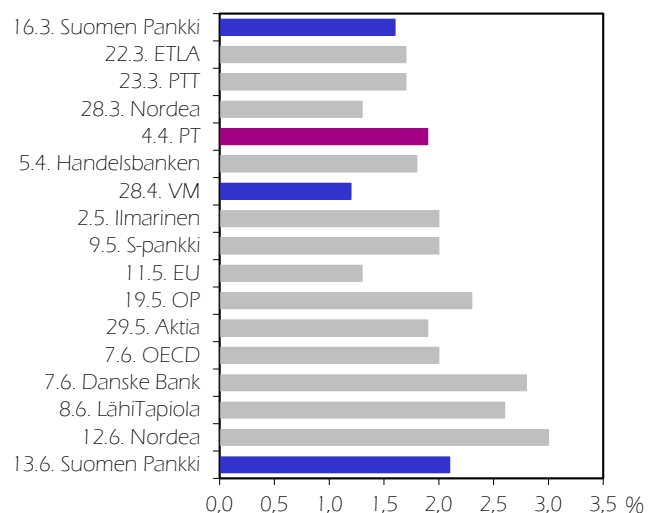
Työllisyysaste on PT:n ennusteen mukaisesti noussut ja työttömyysaste alentunut vain maltillisesti verrattuna edellisvuoden vastaavaan neljännekseen. Myös inflaatio on alkuvuonna pysynyt ennusteen mukaisesti maltillisena. Ansiotasoindeksillä mitatut palkat ovat alkuvuodesta kasvaneet PT:n ennustetta oleellisesti vähemmän, vain 0,3 prosenttia verrattuna edellisen vuoden vastaavaan neljännekseen. Hidaskasvu selittyi osin julkisen sektorin lomarahojen leikkauksella, josta aiheutuvan ansionmenetyksen Tilastokeskus olettaa ansiotasoindeksilaskelmassaan jakaantuvan tasaisesti kaikille vuosineljänneksille.

Kuluvan vuoden myönteiset talousoennusteiset näkyvät hyvin alkuvuonna julkistetuista talousoennusteissa. Oheiset kuviot esittävät niistä poimittuja arvioita bruttokansantuotteen ja viennin prosentuaaliselle kasvulle kuluvana vuonna. Niissä näkyvä nouseva trendi kertoo lisääntyvästä optimismista. Kuvioista nähdään myös, että keväällä Suomen Pankki ja valtiovarainministeriö arvioivat bkt:n ja viennin kasvun pienemmäksi kuin useimmat muut ennustelaitokset.

UUESSA TILANTEESSA NÄHDÄÄN KILPAILUKYKYSOPIMUKSEN KOHTUUTON HINTA

Viime vuonna solmittu kilpailukykysojimus on osaltaan edistänyt myönteistä kehitystä, mutta sen merkityksen tarkempi arviointi on vaikeaa. Erään, Suomen Pankin työmarkkinajärjestöjen käyttöön antaman, Aino-mallilla laaditun laskelman mukaan kilpailukykysojimuksen kumulatiivinen (eli kaikkien tulevien vuosien yhteenlaskettu) vaikutus vientiin olisi noin 1 prosenttia ja bruttokansantuotteeseen reilut 0,5 prosenttia. Pienessä kansantaloudessa, jossa yksittäisen vientiyrityksen menestys saattaa muuttaa tavaraviennin kasvu-

BRUTTOKANSANTUOTE 2017

prosenttia dramaattisesti, mallilaskelmat ovat parhaimmillaankin vain suuntaa-antavia, mutta Suomen Pankin laskelma antaa kuitenkin oikean kuvan kilpailukykyso-
pimuksen vaikutuksen suuruusluokasta.

Em. laskelman mukaan nyt alkanut myönteinen suhdannekäännöksi toteutunut suurimmalta osin myös ilman kilpailukykyso-
pimusta. Kilpailukykyso-
pimukseen liittyneet, valtiontalouden alijäämää lisänneet veronalennukset sopivat huonosti niin ennakoitua parempaan suhdannetilanteeseen kuin myös julkisten menojen todennäköiseen tulevaan kehitykseenkin.

Esimerkiksi valtioneuvoston julkisen talouden vuosien 2018–21 suunnitelman liitteenä julkistama, EU:n Suomelta edellyttämä vakausohjelma perustuu oletukseen, jonka mukaan sote- ja maakuntauudistukset kohentaisivat julkisen talouden tilaa. Suunnitelmassa pitkän tähtäimen tavoitteeksi asetetaan julkisten menojen neljän miljardin suuruinen vuosittainen supistuminen sote- ja maakuntauudistuksen sekä digitalisaation ja kuntien velvoitteiden vähentämisen kautta. Tätä kirjoittaessani (13.6.2017) kunnianhimoisten säästötavoitteiden toteutuminen näyttää, mikäli mahdollista, vielä entistäkin epäto-
dennäköisemmältä. ■

VIENTI 2017

